

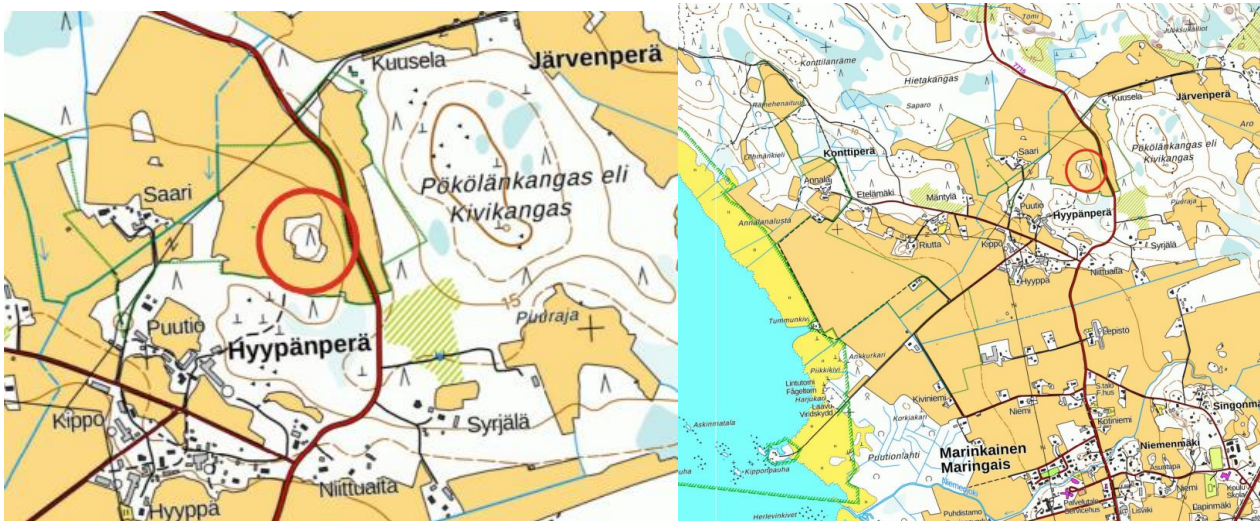
Valmistelija: Johtava ympäristötarkastaja Tuomas Hirvijoki

Ilmoituspäätös eläinsuojasta, Haasalan Tila Oy / 272-420-31-1

PÄÄTÖS ILMOITUKSESTA Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyy toiminnanharjoittajan Haasalan Tila Oy (ent. Maatalousyhtymä Haasala Aaro ja Haasa Markus) jättämän ilmoituksen. Toimintaa on harjoitettava ilmoituksessa esitetyn mukaisesti ja toiminnanharjoittajan on noudatettava muun lainsäädännön ohella eläinsuoja-asetusta (Vna 138/2019), nitraattiasetusta (Vna 1250/2014), ympäristönsuojelulakia sekä päätöksessä annettuja määräyksiä.

TOIMINNAN KUVAUS

Tila sijaitsee kiinteistöllä 272-420-31-1. Tilan nimi on Haasala. Tila sijaitsee Vanha Rantatien varrella kartan mukaisessa sijainnissa.

Ilmoitus koskee uuden maidontuotantoon keskittyvän tilatoiminnan aloittamista, jossa rakennetaan tuotantorakennus, kaksi lietelantasäiliötä, laakasiilot ja katettu kuivalantala. Tuotantorakennukseen sijoitetaan 168 kpl lypsylehmiä ja 44 kpl vasikoita.

Eläinsuojan toiminta on tarkemmin kuvattu ilmoituslomakkeessa liitteineen.

PÄÄTÖSILMOITUKSEN MÄÄRÄYKSET

Toimintaa koskevat yleiset määräykset

1. Ilmoituksella hyväksytään tilat seuraavasti: 168 kpl lehmiä ja 44 kpl vasikoita (eläinyksikkömäärä 1889,2 ey).
2. Eläinsuojan rakenteet on sijoitettava ilmoituksessa esitettyjen piirustusten mukaisesti.

Lannan käsittely sekä pesu- ja jätevedet

3. Ilmoituksen mukaiselle eläinmäärälle tulee olla (nettona) lietelantatilavuutta vähintään (4301,5 m³) ilman sadevesien huomioimista ja kuivikelantatilavuutta nettona 719,4 m³ + (kuivikkeiden tarvitsema määrä). Hakemuksessa esitetyt netto/hyötytilavuudet lietelantaloille: 5000 m³ ja kuivalantalalle: 800 m³ on arvioitu riittäväksi.

Lantavarastojen tulee olla vesitiiviitä. Sade- ja sulamisvedet eivät saa valua ympäristöön. Eläinsuojan katoilta kertyvät sade- ja sulamisvedet tulee johtaa lannan varastointi- ja käsittelytilojen ulkopuolelle. Puristenesteiden pääsy ympäristöön tulee estää.

4. Lantavarastot tulee tyhjentää vuosittain kunnon tarkistamiseksi ja tarvittaessa on ryhdyttävä toimenpiteisiin rakenteellisten vikojen korjaamiseksi. Lannan ja virtsan käsittelyn tulee tapahtua siten, ettei lantaa tai virtsaa joudu ympäristöön, eikä naapureille aiheuteta kohtuutonta rasitusta. Lietelannan kuljetuksessa on huolehdittava siitä, ettei lietettä leviä yleisille teille.
5. Lanta on ensisijaisesti hyödynnettävä pelloilla lannoitteena. Lantaa voidaan toimittaa myös käsiteltäväksi ympäristöluvan omaavaan laitokseen tai luovuttaa toiselle osapuolelle, kun luovutuksesta on kirjallinen luovutussopimus. Mikäli lantaa ei luovuteta tilan ulkopuolelle, tulee lannan peltolevitystä varten luvan mukaiselle kokonaiseläinmäärälle olla peltopinta-alaa vähintään 133,2 hehtaaria. Peltopinta-alaa tulee olla käytettävissä toiminnan aikana eläinsuojan todellisen eläinmäärän mukaan laskettu pinta-ala.
6. Lietelannan, virtsan, puristenesteiden sekä pesuvesien levitys pohjavesialueella on kielletty.

Jätteet

7. Jätteet tulee toimittaa niille tarkoitettuihin keräyspaikkoihin Pohjanmaan jätelautakunnan jätehuoltomääräysten mukaisesti. Toiminnassa syntyvien jätteiden varastointi on järjestettävä niin, ettei varastoinnista aiheudu epäsiisteyttä, haju- tai terveyshaittaa, maaperän tai pohjaveden pilaantumisvaaraa tai muuta haittaa ympäristölle.
8. Säiliörehun varastoinnista syntyvät aumamuovit tulee toimittaa hyötykäyttöön tai asianmukaisen ympäristöluvan omaavalle vastaanottajalle. Muovia ei saa polttaa tilalla.
9. Vaaralliset jätteet on varastoitava lukitussa ja tiivispohjaisessa tilassa. Vaaralliset jätteet tulee toimittaa vaarallisten jätteiden vastaanottoipaikkaan säännöllisin väliajoin.

10. Kuolleet eläimet tulee toimittaa laitokseen, jolla on lupa vastaanottaa kyseistä jätettä. Ruhojen ja muun eläinjätteen pitkäaikaista varastointia tulee välttää ja lyhytaikainenkin varastointi tulee järjestää siten, että se ei aiheuta terveyshaittaa, hajuhahtaa taikka epäsiisteyttä. Mikäli eläinjätettä joudutaan välivarastoimaan tilalla, tulee se tehdä asianmukaisesti tiiviillä alustalla peitettynä. Jos kuolleita eläimiä varastoidaan vähintään kolme vuorokautta, tulee varastointiin käytetyn tilan olla jäähdytetty tai sen lämpötilan on muutoin oltava riittävän matala, jotta raadot säilyvät pilaantumattomina.

Kemikaalien ja polttoaineen varastointi

11. Tilalla olevien polttoainesäiliöiden tulee olla kaksoisvaipallisia säiliöitä tai yksivaippaisia valuma-altaalla varustettuja katteen alle sijoitettuja säiliöitä. Yksivaippaisella säiliöllä suoja-altaan tilavuuden tulee olla vähintään 110 % suurimman suoja-altaassa varastoitavan säiliön tilavuudesta. Säiliöiden tulee olla lukittuja, laponestolla ja ylitäytön estolla varustettuja.
12. Vahinko- ja onnettomuustilanteita varten on öljytuotteiden varastointipaikan läheisyyteen varattava riittävä määrä imeyttämismateriaalia, kuten imeytysturvetta.

Paras käyttökelpoinen tekniikka

13. Toiminnanharjoittajan on seurattava toimintaan liittyvän parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä ja otettava sitä käyttöön soveltuvin osin, mikäli se vähentää ympäristön pilaantumisen vaaraa ja on kohtuullisin kustannuksin toteutettavissa ilmoituksen mukaisessa toiminnassa. Ilmoituksenvaraisen toiminnan muutosta voidaan vaatia, mikäli käytössä olevaa tekniikkaa parantamalla ympäristöön aiheutuvaa kuormitusta voidaan vähentää niin, ettei siitä aiheudu kohtuuttomia kustannuksia.

Häiriötilanteet

14. Mikäli onnettomuuden, tuotantohäiriön, rakenteen ja laitteen purkamisen tai vastaavan seurauksena syntyy päästöjä tai jätteitä, joista voi aiheutua ympäristön pilaantumisen vaaraa, tulee toiminnasta vastaavan tai jätteen haltijan tehdä viipymättä ilmoitus pelastusviranomaiselle sekä Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Ilmoitus tulee lisäksi tehdä myös niissä tapauksissa, joissa edellä mainittujen tapahtumien seurauksena syntyvä jäte vaatii määränsä tai laatunsa vuoksi erityisiä toimia jätehuollossa.

Toiminnanharjoittajan tulee välittömästi ryhtyä toimenpiteisiin haitallisten vaikutusten torjumiseksi.

Kirjanpito

15. Tilan toiminnasta tulee pitää kirjaa eläinsuoja-asetuksen (138/2019) 9 §:n mukaisesti. Kirjanpito tulee esittää erikseen pyydettyäessä valvontaviranomaiselle.
16. Toiminnassa muodostuvista jätteistä tulee pitää kirjaa, josta ilmenee jätteiden laji, määrä ja toimitusajat sekä -paikat. Jätekirjanpito tulee säilyttää kuusi vuotta. Kirjanpito on erikseen pyydettyäessä esitettävä valvontaviranomaiselle.

Toiminnan muutokset

17. Toiminnan olennaisesta muuttamisesta tulee tehdä ilmoitus Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Ilmoitus on lisäksi tehtävä toiminnan pysyvästä tai pitkäaikaisesta keskeyttämisestä tai lopettamisesta, tai toiminnanharjoittajan vaihtumisesta.

RATKAISUN PERUSTELUT

Ilmoituksen hyväksymisen edellytykset

Rakennus- ja ympäristölautakunta katsoo, että ilmoituksen mukainen toiminta täyttää valtioneuvoston asetuksessa (138/2019) ilmoituksenvaraisista eläinsuojista asetetut minimivaatimukset.

Toimittaessa tämän päätöksen mukaisesti toiminnasta ei katsota aiheutuvan terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityistä luonnon olosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä eräistä naapuruussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta naapureille.

LUPAMÄÄRÄYSTEN YKSILÖIDYT PERUSTELUT

Lupamääräykset 1-2

Päätös koskee ilmoituksen mukaista eläinmäärää. Ilmoituksen mukaisiin tiloihin voidaan enimmillään sijoittaa päätöksessä mainittu eläinmäärä. Eri ikäisten eläinten määrällinen suhde voi vaihdella edellyttäen, etteivät lannantuotanto tai muut ympäristövaikutukset ylitä ilmoituksen mukaisen eläinmäärän aiheuttamia vaikutuksia.

Mikäli eläinmäärä tai toiminnan tilat muuttuvat ilmoituksessa esitetystä, tulee toimintaedellytyksiä tarkastella uudelleen.

Lupamääräys 3.

Lannan varastointitilojen ja lantakourujen tulee olla vesitiiviitä suorien valumien estämiseksi. Lannan varastointitilan tulee olla riittävän suuri, jotta siinä voidaan varastoida 12 kuukauden aikana kertynyt lanta. Hakijan käytettävissä olevat hakemuksen mukaiset olemassa olevat ja rakennettavat lannan varastointitilat riittävät luvan mukaiselle eläinmäärälle.

Vna (1261/2015):n liitteen 1 taulukon 1 mukaisesti lantavarastojen vähimmäistilavuudet 12 kuukauden varastoimisaikaa varten (m³/eläin/vuosi, ilman sadevettä ja muita vesiä):

Eläin	Lietelanta	Kuivikelanta, kuivikepohjalanta	Kuivalanta	Virtsa
Lypsylehmä	25,5	28,6	15,8	8,7
Hieho	8,5	13,4	6,6	2,9
Lihanauta, Sonni	12,1	12,9	10,1	1,7
Lehmävasikka 6-12kk	7,2	9,7	6,1	1,7
Lehmävasikka <6kk	3,6	6,1	3,1	1,1
Sonnivasikka 6- 12 kk	9,5	12,1	8,0	2,1
Sonnivasikka <6 kk	4,7	7,1	4,0	1,3

Lietelantaa varten tarvittava lantatilavuus (ilman katehuomioita ja sadevaroja) on laskettu hakemuksen mukaisesti seuraavanlaisesti:

(153*25,5 = 3901,5 m³. Määrään lisätään ilmoituksessa hakijan esittämät maitohuoneen pesuvedet 300 m³ ja muut pesuvedet 100 m³. Kokonaistilavuudeksi tulee 4301,5 m³. Kun huomioidaan hakemuksessa esitetty lietesäiliöiden yhteinen netto/hyötytilavuus 5000 m³, on lietesäiliötilavuus riittävä hakemuksen mukaiselle eläinmäärälle sadevarojen ollessa ilmoituksen mukaisesti noin 10 %. Ilmoituksen mukaan lietekuilujen tilavuus on 1300 m³, josta hyötytilavuutta on 500 m³. Molemmissa rakennettavissa lietelantasäiliöissä katteena on kuorikate.

Kuivalantalan (kuivikelanta) minimi-tilavuus on hakemuksen eläinsijoittelun perusteella ilman sadevaroja ja hoitokarsinoiden kuiviketta laskettuna: (15*28,6 + 22*6,1 + 22*7,1) = 719,4 m³. Määrään lisätään hoitokarsinoiden kuivikkeet. Kuivalantalan tilavuutena on ilmoitettu 800 m³ ja se on arvioitu olevan riittävä.

Lupamääräys 4.

Lantavarastojen vuosittaisella tyhjentämisellä varmistetaan varaston hyötytilavuuden riittäminen. Samalla voidaan tarkastaa lantavaraston rakenteet mahdollisten vaurioiden havaitsemiseksi.

Lupamääräykset 5.

Toiminnanharjoittajalla on käytettävissään peltoalaa yhteensä 113 hehtaaria. Eläin/hehtaari yksikkökertoimilla laskettuna levityspinta-alaa tulee olla (168/1,3 + 44/11) ha = 133,2 hehtaaria. Toiminnanharjoittajalla on lietelannan luovutussopimuksia 1410 m³ määrälle, joka vastaa noin 55 lypsylehmän lietelantamäärää. Huomioimalla luovutussopimukset, toiminnaharjoittajalla käytettävissä oleva peltoala on riittävä.

Lupamääräys 6.

Lupamääräys on annettu ympäristönsuojelulain 17 §:n nojalla. Lietelannan, virtsan, puristenesteen sekä pesuvesien levitys pohjavesialueella on kielletty Kokkolan kaupungin ympäristönsuojelumääräyksissä ja Kokkolan pohjavesialueiden suojelusuunnitelmassa.

Lupamääräykset 7-10.

Jätehuollossa on noudatettava Pohjanmaan jätelautakunnan jätehuoltomääräyksiä. Vaaralliset jätteet (esim. jäteöljyt, akut ja loisteputket) tulee toimittaa vaarallisten jätteiden vastaanottopisteeseen. Hyötykäyttöön soveltuvat jätteet tulee toimittaa niille tarkoitettuihin keräyspaikkoihin, mikäli tällaisia on alueelle järjestetty. Jätteiden polttaminen on kielletty epäpuhtaan palamisen ja siitä aiheutuvien päästöjen vuoksi. Tilan toimintaa on harjoitettava siten, etteivät päästöt ilmaan, veteen ja maaperään aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Kuolleet eläimet tulee toimittaa hyödynnettäviksi tai käsiteltäviksi eläinjätteen käsittelylaitokseen tai muuhun käsittelypaikkaan, jolla on lupa vastaanottaa kyseistä jätettä, tai hävittää muulla sallitulla tavalla. Tällä varmistetaan ympäristöhygieniä sekä ehkäistään mahdollisten eläintautien leviäminen tilan ulkopuolelle.

Lupamääräykset 11-12

Polttoaineita on säilytettävä asianmukaisissa tiloissa siten, ettei niiden varastoinnista aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Polttoainesäiliöiden sijoittaminen tiiviille alustalle, josta valumat voidaan kerätä pois, vähentää maaperään aiheutuvaa pilaantumisriskiä. Muut kemikaalit, jätteet ja vaaralliset jätteet tulee varastoida erikseen asianmukaisissa astioissa, jotta ne eivät aiheuta haittaa ympäristöön. Imeytysmateriaali kemikaalien läheisyydessä on tarpeen, jotta voidaan vuototapauksissa nopeasti imeyttää kemikaalit ja vähentää maaperän pilaantumisriskiä.

Lupamääräys 13

Ympäristönsuojelulain mukaisesti toiminnanharjoittajien tulee olla riittävästi tietoinen toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Käyttämällä parasta käyttökelpoista tekniikkaa voidaan tehokkaimmin ehkäistä toiminnan haitallisia vaikutuksia ympäristöön. Paras käyttökelpoinen tekniikka kehittyy jatkuvasti, jonka vuoksi sen käyttöönottoon on varauduttava, ja jonka vuoksi voidaan myös vaatia muutosta lupapäätökseen.

Lupamääräys 14

Toiminnanharjoittajan tai jätteestä vastaavan on tehtävä ilmoitus valvontaviranomaiselle, mikäli onnettomuuden, ennakoimattoman tuotantohäiriön, rakenteen ja laitteen purkamisen, tai muun vastaavan seurauksena syntyy päästöjä tai jätteitä, joista voi aiheutua ympäristön pilaantumisen vaaraa. Ilmoitus tulee lisäksi tehdä myös niissä tapauksissa, joissa edellä mainittujen tapahtumien seurauksena syntyvä jäte vaatii määränsä tai laatunsa vuoksi erityisiä toimia jätehuollossa.

Ilmoitusvelvollisuus poikkeuksellisista tilanteista sekä tilan toiminnassa tapahtuvista muutoksista on määrätty viranomaisten tiedonsaannin varmistamiseksi, valvonnan toteuttamiseksi ja mahdollisesti annettavien viranomaisohjeiden vuoksi.

Lupamääräykset 15-16

Tilan kirjanpidon avulla voidaan seurata ympäristövaikutuksia, jotta niiden mahdollisesti aiheuttama haitta voidaan minimoida. Ympäristönsuojelulain ja jätelain nojalla valvontaviranomaisella on oikeus saada toiminnan valvontaa varten tarpeellisia tietoja.

Lupamääräys 17

Toiminnan olennaisesta muuttamista koskevan ilmoitusvelvollisuuden perusteella varmistetaan tiedonkulku ympäristöviranomaiselle siten, että ilmoituksen perusteella voidaan tarkastella muutoksen vaikutuksia voimassa oleviin lupamääräyksiin ja arvioida mahdollisen uuden ilmoituspäätöksen tarvetta.

ILMOITUS

Haasalan Tila Oy on jättänyt 20.12.2024 ympäristönsuojelulain 115 a §:n mukaisen ilmoituksen eläinsuojan laajentamiseksi. Kyseessä on uusi toiminta, joka sijoittuu kiinteistölle 272-420-31-1. Eläinsuojalla ei ole aiempaa ympäristölupaa eikä ympäristönsuojelulain 115 §:n mukaista ilmoituspäätöstä.

SIJAINTI

Uusi tilakeskus sijoittuu kiinteistölle Alueella ei ole voimassaolevaa asemakaavaa, eikä yleiskaavaa.

ILMOITUKSEN KÄSITTELY

Ilmoitus ja kuulutus on ollut nähtävillä Kokkolan kaupungin internetsivuilla 10.2 – 19.3.2025 välisenä aikana. Ilmoituksen vireilläolosta on annettu erikseen tieto eläinsuojan lähinaapureille muistutusten ja mielipiteiden esittämistä varten. Hakemuksesta on pyydetty lausuntoa Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuollolta.

ILMOITUKSEN KÄSITTELYN PERUSTE

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 115 a §:n 1 momentin ja liitteen 4 mukaan toiminta on ilmoitusvelvollinen.

ILMOITUKSEN KÄSITTELEVÄ TOIMIVALTAINEN VIRANOMAINEN

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 115 a §:n 2:n ja 4 momentin mukaan ilmoitus käsitellään kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa. Toimivaltainen viranomainen on Kokkolan rakennus- ja ympäristölautakunta.

Päätöksen vähimmäisetäisyydestä poikkeamisesta sekä sijoituspaikan hyväksymisestä tekee Vna (138/2019) 3 §:n 2. mom mukaisesti ilmoituksen käsittelevä viranomainen.

LAUSUNNOT, MUISTUTUKSET JA MIELIPITEET

Ilmoituksesta ei annettu muistutuksia eikä mielipiteitä. Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuolto antoi ilmoituksesta lausunnon. Lausunnossa ei ollut huomautettavaa. Lausunto on kokonaisuudessaan kokouspöytäkirjan oheismateriaalissa.

TOIMINNANHARJOITTAJAN KUULEMINEN

Toiminnanharjoittajaa ei katsottu tarpeen kuulla kuulemisvaiheen jälkeen, koska muistutuksia ja mielipiteitä ei ilmoituksesta oltu esitetty määräaikaan mennessä.

ILMOITUSPÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi. Mikäli toiminnassa tapahtuu päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävä tai muu olennainen muutos, on toiminnasta tehtävä uusi ilmoitus.

LUPAMÄÄRÄYKSIÄ ANKARAMMAN ASETUKSEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelu- tai jätelain nojalla tämän ilmoituspäätöksen määräystä ankarampia säännöksiä tai ilmoituspäätöksestä poikkeavia säännöksiä luvan voimassa olosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6, 15, 16, 70, 84, 87, 88, 89, 94, 115 a-e, 190, 198 ja 205 §:t

Jätelaki (646/2011, muutos 714/2021) 72, 73 ja 74 §:t

Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2019)

Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014, muutos 1261/2015)

Laki eräistä naapurussuhteista (26/1929, muutos 90/2000)

Valtioneuvoston asetus ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019)

Pohjanmaan jätelautakunnan jätehuoltomääräykset

Kokkolan kaupungin ympäristönsuojelumääräykset

Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksa

MUUT OHJEET JA PERUSTEET

Maa- ja metsätalousministeriön määräys MMM-RMO-C4; Kotieläinrakennusten ympäristöhuolto.

Ympäristöministeriön julkaisuja 2021:17; Kotitalouden ympäristönsuojeluohje
Kokkolan pohjavesialueiden suojelusuunnitelma.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Tämä ilmoituspäätös on maksullinen. Maksu perustuu rakennus- ja ympäristölautakunnan 26.2.2025 § 22 hyväksymään

ympäristönsuojeluviranomaisen taksaan. Maksu on määritetty taulukon 3 kohdassa 18.1 (1400 euroa).

PÄÄTÖKSEN VALVONTA

Toiminnanharjoittajan lainvoimainen ilmoitus eläinsuojasta siirretään kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen valvontaohjelman luokkaan 3. Käytännön valvonta toteutetaan ympäristönsuojeluviranomaisen valvontaohjelman mukaisesti. Valvontaohjelman mukaisista valvontakäynneistä laskutetaan ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukainen maksu.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN JA TÄYTÄNTÖÖNPANO

Rakennus- ja ympäristölautakunta tiedottaa tämän päätöksen antamisesta julkisesti kuuluttamalla kaupungin verkkosivuilla ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaisesti siten, miten hallintolain 62 a §:ssä säädetään. Asiakirjat ovat nähtävillä kuulutusaikana Kokkolan kaupungin verkkosivuilla ja kaupungintalolla.

Otteet päätöksestä toimitetaan seuraavasti:

- Hakija / ilmoituksen tekijä
- Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus (kirjaamo)
- Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuolto

Tieto päätöksen antamisesta toimitetaan seuraavasti:

- Naapurikuulemislistaus / ilmoituksen vireille tulo

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valituksella. Valitusosoitus on liitteenä.

Liitteet

Valitusosoitus